

Gyurkó Lászlónak

VISSZHANG - XLIX. évfolyam 49. szám, 2005. december 9.

Gyurkó Lászlóval szemben rossz a lelkiismeretem. A kilencszázkilencvenes évek elején a Népszabadságban fölemelt mutatóujjal intettem, hogy neki, az 1989-ben bukott rendszer képviselőjének, bizonyos dolgokkal kapcsolatban hallgatnia kellene vagy illenék. Ezt nem kellett volna írnom, pláne hogy akkor a legnagyobb ellenzéki párt egyik vezetője voltam, nem pusztán magánjellegű szerző.

Tudatában vagyok annak is, hogy ő és még néhány más - véletlenszerűen kipécézett - író a rendszerváltás óta publikálási nehézségekkel küzd. Annak ellenére, hogy érdekes, elmemozdító könyvet írt '56-ról (ő, "a szervilis Kádár-kutya", "a nosztalgizáló Kádár-kutya", ahogyan keserű gúnnyal emlegeti magát a múlt heti ÉS-ben), s hogy régi, csöppet se hivatalos, hanem kifejezetten újbaloldali Lenin-könyve azért ma - mint tapasztalom - többeknek jut eszébe (újra kellene olvasnom, elfelejtettem; csak arra emlékszem, hogy az akkor indexen volt Isaac Deutscher hatását fedeztem föl benne).

Egy szó mint száz: én kíváncsi vagyok Gyurkó László gondolataira akkor is, ha a kettőnk közötti (mondjuk) "történeti" ellentétek nem csitulnak. Ha már belesodorta a sors, azt is megírhatná, hogy látja ma Kádárt - ha meg nem írta már valami eldugott helyen, amely az elhallgattatottak purgatóriuma.

Nem azért csináltuk a rendszerváltást - én biztos nem -, hogy másokat most mi cenzúrázzunk meg és ki, mi marginalizáljunk, mi némítsunk el. Tessék csak írni.

És bocs.

Tamás Gáspár Miklós